

Selmeczbányai Hetilap

VEGYES TARTALMÚ HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 61./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési ára:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számítottak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

A városi jövedelem fokozásáról.

Ha hazánk valamelyik városának kell teljes erejéből oda törekednie, hogy a nagy költségre kerülő, régi mulasztásokat pótoló intézmények, munkálatok és különféle beruházások létesítésével szemben, jövedelmét fokozza: akkor az Selmeczbánya városa.

Minden tervbe vett munkálat megalkotásánál stereotip és már általunk megszokott módon mindig csak azt hozzák föl fő akadályul: „nincs pénz!”

Hogyha tehát hiányzik a pénz, akkor oda kell törekedni, hogy e hiány pótolassék.

Teljesen távol esik tőlünk e hiány pótlására azon módot ajánlani, hogy lakosságunk nagyobb mérvben legyen megterhelve pótdadóval, mint eddig volt, sőt egyenesen és határozottan azt óhajtánók, hogy lakosságunk ezen mostani terhe csökkentessék.

Hogy érhetjük ezt el? — Csakis úgy, ha a város más jövedelmei fokoztatnak, fokoztatnak pedig nagyon is számbavevőn, sőt tetemes arányban.

Rég kifejtett elvünk az, hogy a város jövedelmeit haszonleső spekulácziós vállalatoknak zsákmányul oda ne dobhassa: mert elvégre a város jövedelmei nem azért vannak, hogy azokból egyes emberek meggazdagodjanak, hanem, hogy azok maga a város által a legfokozottabb arányban kihasználtsanak és ezáltal a közjó, a városi közönség érdeke és java előmozdittassék.

Nem tudjuk és nem is akarjuk kutatni okát annak, hogy mért idegenkedett a város attól, hogy javadalmait, egyes jövedelmeit házi kezelésbe vegye nem pedig, az igaz, hogy kényelmesebb, de nem oly jövedelemmel járó haszonbérbe adó rendszert találja jónak követni.

Nos e rendszerrel, mely számos évek óta vagyontevő összeggel rövidítette meg városunkat, végre valahára feltétlenül szakítani kell. Csak kis példaként akarjuk felhozni a helypénzszedést, mely évtizedeken át bérbe volt adva és valóban nehéz küzdelembe került keresztül vinni, hogy azt a város saját kezelésébe

vegye. És ime mit tapasztalunk? Azt, hogy a városnak ebből évenként jóval több, mint 1000 frt évi tiszta jövedelme van, hogy e mellett néhány ember existenciát talál és hogy a közönség semmiféle zaklatásoknak kitéve nincsen.

Ha a város jövedelmeinek emez aránylag csekély tényezőjénél a saját kezelés által ily szép eredményt érte el, mennyivel meglepőbb eredményeket mutatna az fel, ha a fogyasztási és regál adó jövedelmet is saját kezelésébe venné.

Az e tárgyban a mostani kezelőkkel megkötött szerződés egy év múlva lejár és így mi jónak látjuk a város közönségét már idejekorán figyelmeztetni arra, hogy semmi szín alatt se adja beleegyezését abba, hogy e szerződés meghosszabbíttassék, vagy hogy e jövedelemnek kezelése bármily vállalkozóknak kiadassék, hanem osztatlan megegyezéssel követelje, hogy ez adójövedelmeket a város saját kezelésébe vegye.

Hogy a város a mostani rendszer szerint ezen jövedelmi forrásnál évenként hány ezer forintot veszít, azt mi adatokkal tudnók bizonyítani, mely adatok közül csak azt az egyet akarjuk felhozni, hogy például a fogyasztási adóknál a kezelők által fizetett összeg és azoknak kezelési költségei az általuk, — hogy úgy mondjuk — alkezelésbe adott külutczai kezelők által fizetett összegekkel félig fedezve vannak és így a belvárosi fogyasztási adójövedelem fele tisztán a főkezelő uraknak mélyeséges tarisznyáiba esik.

Különbben is mindenki gondolhatja, hogy e fogyasztásiadó-kezelés busásan jövedelmez, pedig e jövedelem nem az egyest, hanem észszerű rendszer mellett magát a várost kellene, hogy megillesse.

Ehhez járul az, hogy az ilyenmű jövedelmek kezelésénél minden lehető utat-módot felhasználnak arra, hogy hasznukat fokozzák. Ez ismét azt eredményezi, hogy úgy a kereskedők, mint iparosok, valamint a nagy fogyasztó közönség is különféle zaklatásoknak van kitéve, mi okvetlenül elkerülnének, ha a város ez adójövedelmeket saját kezelésébe venné.

kellend válnia tőle, valami gonosz dzsin¹⁾ úgy szorongatja szívét, hogy megrendül tőle még a karsu dsida is összeszoruló markában.

A nap, úgy tetszik, már érinti a föld párázatos peremét. A levegő rezg alatta s hosszan végig suhanak a fakó sugarak a sárga fővényen, óriási árnyékokat rajzolva rája.

A karaván megáll. A vezető s a bedavik is mind leszállnak állataikról. Leteritik az ima-szőnyegét s keletnek fordulva, elvégzik az előírt ájtatosságot

Csak Mehemed marad mozdulatlan. Dsidájára lámaszkodva, el néz a távolba, mintha elszálló lelkét követné szemével.

Elvégezve a vallási szertartást, az üzleti ügyet végezték el a karaván főnökével, egy még élte delén levő urral, kinek arcvonásai elárulták az arisztokratát.

A karaván a vezetővel újra utnak indult. A bedavik hátramaradtak, vissza a pusztának irányítva állataikat.

Mehemed a karavánt kísérte. Már közel a város kapujához megszólítja a fiatal nőt, ki kissé hátramaradt.

— Elválnok! de soha el nem felejtlek, szép frenki nő! Ha álmodban majd a tündérek ide hoznak vissza a pálmák hazájába s álmodol ragyogó csillagokról, milyenek a te honodban nincsenek, jusson eszedbe Mehemed is, a sejk fia, ki nem ismer más csillagot, mint a te ragyogó szemedet; ki soha nőt nem fog ölelni, mert a te képedet látja szüntelen. Oh engedd, hogy ruhád szegélyét megcsókolja a te rabszolgád, Mehemed-ben-Asszád.

S a szép frenki nő szemébe köny szökel. Jól észrevette ő, hogy a fiatal bedavi szíve fogva van; s

¹⁾ szellem.

De mindehhez még hozzájárul az is, hogy a városi fogyasztási adóhivatal felállításával néhány ember állandó alkalmazást nyerne a nélkül, hogy e kiadás, szemben a nagyfokú jövedelemmel, csak számításba is jöhetne.

Vegyünk példát e tekintetben Nagy-Váradtól, vagy ha ezt aránylag nagy városnak tartják, a jóval kisebb Esztergom városától és még más városoktól; melyekben a fogyasztási és regál adójövedelmeket maga a város kezeli.

A városi fogyasztási adóhivatal szervezése semmi nehézségekkel sem járna, csak jóakarát kellene hozzá.

Legjobb meggyőződésünk az, hogy ha a város saját kezelésébe veszi a fogyasztási és regál adójövedelmet, már az első esztendőben meglepő eredményeket tudna felmutatni.

Nem egészen így áll a dolog Vihnye-fürdővel, mely városunk tulajdonát képezi és mely szintén a bérbeadási rendszer szerint számos év óta lett és van most is bérbeadva.

Ennél nem rendelkezünk oly adatokkal, hogy biztosan ki tudnók mutatni, hogy ha a város e tulajdonát házi kezelésbe veszi, vajjon azzal mostani, és ezutáni jövedelmét fokozná-e. Azonkívül e fürdő jövedelme évről-évre a fürdőidény esélyeinek van kitéve és így nem bírhat azon stabilitási jelleggel, mint a fogyasztási és regál adójövedelem.

De azon, talán nem helytelen, szempontból indulva ki, hogy a mostani bérlő sem dolgozhatik veszteséggel és hogy e fürdő évről-évre jobban lesz látogatva, hogy halározottan emelkedő és fejlődő félben van, amit tetemesen előmozdított a közelében épült garam-völgyi vasút, azt hisszük, a város itt se vesztené, sőt fokozhatná ebből is jövedelmét.

E kérdést minden esetre az illetékes köröknek alapos tanulmánytárgyává kellene tenni.

A város más jövedelmi forrásairól és gazdasági rendszeréről legközelebb fogunk értekezni.

TÁRCSA.

Mehemed.

— „A Selmeczbányai Hetilap“ eredeti tárczája. —

A látóhatáron felcsillannak már Masr-el-Kahira¹⁾ kupolái a nyugodni szálló nap aranyos sugaraiban.

A karaván gyorsabban üget előre; ember és állat élénkül a közeli czél láttára. A kíséretül szolgáló bedavik²⁾ már nem veszik körül az utasokat, hanem hátul összecsoportosulva, halkán, de élénken vitakoznak egymással; valószínűleg arról, miként lehetne a karavánnal kikötött kíséretdíjat tekintélyes baksissal³⁾ megnövesztetni.

A karaván elején fúrge maharin⁴⁾ a kalauz nyargal, mögötte a csapat európai, öt férfi és három nő. Ezek egyike feltűnően idomos természetű; sötét szeme ábrándosan tekint a sárgás fényben uszó láthatár felé s látszólag észre sem veszi, mily rajongással tekint rá a bedavik délczeg feje, Mehemed.

Az „ain-el-leil“⁵⁾-nél csatlakozott hozzájuk az ifju harczos, kinek apja a büszke „asszád“⁶⁾-törzs sejkje. Veszére!

A frenki⁷⁾ nő szépsége elbűvölte.

Ahol csak lebetett, mellette ficzánkoltatta tejféhér kanczáját; ha az éj kifeszítette csillaghímes sátorát s álomra dőlt ember és állat, ő ott virrasztott a sátor előtt, mely a szép nőt elrejtette szeme elől.

Most, hogy elérik a czélt, a városok csillagát s el

¹⁾ Kairó. — ²⁾ beduinok. — ³⁾ borralaló. — ⁴⁾ nyargalásra idomított egypupa teve. — ⁵⁾ „az éj szeme“-forrás neve, ain — szem, forrás. — ⁶⁾ oroszán. — ⁷⁾ európai.

talán neki is megtetszett a delitermetű, nemesarczu arab; de örülség csak gondolni is arra! Ő férjes nő; férje ott nyargal előtte, hátra sem tekintve. Ők visszatérnek Európába, bűn volna a fiatal arab szenvedélyét biztatással még inkább lángra lobbantani.

S amint Mehemed lehajlik, hogy megcsókolja a nő ruhája szegélyét, a nő kezét nyújtja neki akaratlanul, öntudatlanul, felzajdul vére kényszerének engedve.

Mehemed hosszu, forró, ah milyen forró csókkal odatapasztja ajkát a hölgy kezére.

— Boldog vagyok! Allah kísérjen el! — rebegi Mehemed, magasztosultan tekintve föl a csábító aszszonyra, kinek arcát élénk bíbor önti el.

A nő hirtelen utána rugtat a csapatnak s Mehemed el-el nézi, míg szemével éri. Felsőhajt, megsarkantyuzza lovát és vágat — de nem társai után.

*

A „corso“ napja van Rómában.

Négy ló vágat lovas nélkül, szabadon, a feszülten figyelő néptömeg két sora közt, czélja felé. Hogy igyekszik mindegyik; hogy akarna mindegyik első lenni, mintha tudná, hogy győzelmével urának is dicsőséget hoz; talán több is függ győzelmétől, talán gazdájának létele van hozzá kapcsolva.

A nézők között ott látunk egy feltűnően szép idomu nő-alakot is; fekete, ábrándos szemei a képzelt messzeségbe merengnek; bal keze alig-alig nyugszik, inkább csak érinti egy igénytelen arczu, de előkelő ur karját; mintha azt a nőt már láttuk volna valahol messze, messze, keleten, a sivatag homokján.

Valami véletlentől az egyik ló megbokrosodik, oldalt szökken s magasra ágaskodva, kapál elülső lábával, horkanva fujja a gőzt tágult orrlikaiból; hátulsó

Pályázat.

Egy ügyes, szakavatott

fő-felőr (Obersteiger) alkalmazást nyer a „Muszári“ brádi aranybánya-társulatnál.

Ez állással 720 frt évi fizetés, szabad lakás, fűtés, világítási átalány, szállítási díjak (az utolsó évi átlag szerint havonként 70 frt), baleset elleni biztosítás jár. Egy évi megfelelő próbaszolgálati idő után az illető állandósított és nyugdíj-igényt nyer. — Pályázóktól megkívánatik, hogy egy bányaiskola sikeres elvégzését, az ércbányászatnál teljesített több évi gyakorlat egészséges, ép, erős testalkatot és a német és magyar nyelv birását kimutassák.

Folyamodványok a megkívánt bizonyítványokkal együtt a „Muszári“ brádi aranybánya-társulathoz Erdélybe intézendők.

Hirdetés.

Budapesten és Bécsben tett bevásárlási utamból visszaérkezvén van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Deák-Ferencz utczában a Stanga-féle házban levő

áruházamat

a közelgő őszi évad alkalmából a legdivatosabb, tartósabb és finomabb női szövetekkel és szövetkelemekkel dúsan felszereltem és azok áruházamban, nagy választékban és nagyon olcsó árak mellett kaphatók.

Kiváló tisztelettel

WEISZ ADOLF.

I. magyar királyi szabadalmazott

osztálysorsjáték

A magyar kir. osztálysorsjáték
50.000 nyereményének
jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint:

1.000,000 korona.
Egy millió

A nyeremények különleges beosztása a következő:

Nyeremények	Korona
1 á	600,000
1 „	400,000
1 „	200,000
2 „	100,000
1 „	90,000
1 „	80,000
1 „	70,000
2 „	60,000
1 „	40,000
5 „	30,000
1 „	25,000
7 „	20,000
3 „	15,000
31 „	10,000
67 „	5,000
3 „	3,000
432 „	2,000
763 „	1,000
1238 „	500
90 „	300
31700 „	200
3900 „	170
4900 „	130
50 „	100
3900 „	80
2900 „	40

50000 nyeremény és jutalom 13.160,000 kor. összegben, mely 6 osztályban sorsoltatik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztálysorsjáték által pótolatik. Németországban ezen némű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késsünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 és **50.000**
eredeti sors- és pénznyereménnyel.

A nyerési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló nyeremény-jegyzékből látható; ezen nyeremények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegy készpénzben kifizetetik.

A sorsjegyek ára az első húzáshoz:

6 frt egy egész eredeti sorsjegy
3 „ egy fél „ „
1.50 „ egy negyed „ „
0.75 „ egy nyolczad „ „

A húzások a fővárosi vigadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A húzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben eláruljuk vagy utánvétellel, vagy az összeg póstaútvánnyal való beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevével azonnal feljegyezzük és vevőink minden egyes húzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket.

Eichel Sándor özvegye és utódja

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító,

SELMECZBÁNYA, Kis állatvásártér.

Gyár: Alsó Hámor, Bars megye.

Gyári főraktár: BUDAPEST, Andrásy-ut 29. (I. em.)

A „SZANDRIK” ezüstárú-gyár,

mely az 1752-ben Selmezbányán alapított Geramb J. J. unio tulajdona,

saját vagy adott rajzok szerint előállít:

mindennemű ezüstárút,
mint asztaldiszeket, gyümölcsstartókat (jardiniéres-készleteket), zsirandolókat, gyertyatartókat, serlegeket,
dísz-émléktárgyakat és versenydíjakat,
mindennemű evő-készletet gazdag választékban,
pipere-tárgyakat. stb. stb.

Táncztanítási jelentés!

Bátor vagyok a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy folyó évi szeptember hó 4-én, a városi vigadó nagytermében egy

táncztanítási tanfolyamot

nyitok.

Oktatásom tárgyát a divatos műtánczok, valamint a szépsészeti testgyakorlás — ide értve a helyes állás, járás és testmozgás — képezendik.

A tanórák d. u. 6 órakor, felnőttek számára este 8 órakor kezdődnek.

A n. é. közönség b. pártfogását ez idén is kérve maradok

kiváló tisztelettel

Guttman Samu
táncztanító.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a legmodernebb igényeknek is teljesen megfelelőleg be-

szabóüzletemet

* A nyári idényre

a legdivatosabb, tartósabb és finomabb különféle bel- és külföldi szövetekkel dúsan felszereltem és azok nagy választékban állanak a tisztelt közönség rendelkezésére.

A midőn ezt nagyra becsült tudomására hozni szerencsém van, egyúttal biztosíthatom arról, hogy üzletemben minden nemű öltönyök a legújabb és legdivatosabb kivitelben készülnek.

Becsés pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel

Czemmel György
szabóüzlet-tulajdonos.

Tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Trauer Gyula ur volt üzlethelyiségét

ujonnan berendeztem

és azt fűszer, festék és különféle a fűszerkereskedésbe illő árukkal dúsan felszereltem. Különösen bátor vagyok felemlíteni, hogy ezen üzletemet

mindennemű iskolaszerekkel,

u. m. papír, toll, irón, tinta, rajzeszközök, füzetek, jegyzőkönyvek stbivel elláttam és azok ott kitünő minőségben, nagy választékban, igen jutányos árak mellett kaphatók.

De figyelembe véve a n. é. közönség kényelmét is, ezen üzletemben

dohánytőzsdét

is rendeztem be úgy, hogy abban a különféle szivarok, szivarkák és dohányneműek árusíthatnak.

Bátor vagyok emlékezetembe hozni ezen új üzlettemmel szomszédos régi üzletemet is, hol úgy mint eddig, ezentul is t. vevőim a legbiztosabb és legkullan-

sabb módon szolgálhatnak ki.

Kérve nagyra becsült pártfogását, maradok kiváló tisztelettel

alázatos szolgálja

1-10

ERNST ZSIGMÓD,
kereskedő.

Táncztanítási jelentés.

Alulírott tisztelettel értesítem a helybeli és vidéki nagyrődemű közönséget arról, hogy 1897. évi szeptember hó elején

a táncztanítást

megkezdem.

A t. ez. jelentkezőket szállásomon (Szöllő-vendéglő 11. száma alatt) elfogadom.

Beiratások naponta d. e. 10-től 12 óráig eszközölhetők.

Selmezbánya, 1897. évi augusztus hóban.

Tisztelettel

Szöllősy Manó,
táncztanító.